De levende steen - Solus Christus (III)

Voorganger: Ds. Jurjen Zeilstra

Lezingen:
1e schriftlezing: Exodus 19, 1-6
2e schriftlezing: 1 Petrus 2, 1-10
3e schriftlezing: Marcus 3, 13-19

Inleiding

Wij zijn levende stenen. In navolging van Christus, die zelf de door God uitgekozen hoeksteen is, wordt ons gevraagd beschikbaar te zijn. In Gods hand worden wij geschikt gemaakt en ingevoegd in de muren van een geestelijke tempel. Dat is zoveel meer dan een gebouw van hout of steen. Het gaat om een groep mensen die door God voor elkaar tot zegen worden toegerust. Dit is de derde dienst over het maandthema 'Solus Christus'.
Thema: De levende steen

Gemeente van Christus,
wanneer wij ons identificeren met de levende steen die Christus is, zijn wij beschikbaar voor een huis dat wordt gebouwd door God. In zijn ogen zijn wij geschikt, ook al zijn wij niet volmaakt. Wij worden gekozen, er wordt aan ons gewerkt, met het doel om te worden ingevoegd in een schitterend passende muur die een veilige ruimte beschut. Zo is de kerk bedoeld. Zo is de gemeente bedoeld als een huis om in te wonen, om lief en leed in te delen. Er wordt een huis gebouwd om samen in op te groeien, samen oud te worden.

Mensen zijn niet perfect. Wij maken fouten. Maar onze kwaliteiten worden in Gods naam God niet afgeschreven. Onze gaven, de dingen die wij kunnen, de kwaliteiten die wij inbrengen zijn kostbaar in zijn ogen. God is erop uit ons, zo verschillend als wij zijn, aaneen te voegen als een kostbare driedimensionale puzzel, in de taal van de bijbel, als de tempel in Jeruzalem, 'wel saam gevoegd'.[1] In de hand van God is ieder bouwsteentje bruikbaar, de kleine vullen de grote aan. Sterker nog, in de Petrusbrief worden pasgeboren kinderen tot voorbeeld gesteld. Van nature verlangt een pasgeboren baby naar zuivere melk. Het drinken zelf hoeft het pasgeboren kind niet te leren. Dat kan het al, wanneer het wordt geboren. Op dezelfde spontane wijze, zo hoopt de schrijver die zich richt tot leden van de jonge kerk, gedragen mensen zich als kinderen van God, wanneer zij zich geestelijk laten voeden met Gods Woord.

In alle eerlijkheid, u en ik, wij weten dat dit vandaag zo vanzelf niet spreekt. Hoeveel mensen zijn er niet, die ervaren bijbelwoorden nou niet bepaald als hapklare brokken, laat staan zoete melk die vanzelf naar binnen glijdt. Wij hebben het nodig geestelijk voedsel te leren eten. We bijten stukjes af en kauwen en herkauwen. We overdenken woorden en onderzoeken waar we iets mee kunnen als we bouwen aan ons leven. Jezus nodigt mensen uit om dit samen te doen. Hij nodig uit om met hem mee te gaan op weg. In die zin is hij de hoeksteen, die het gebouw van God onder de mensen bijeen houdt. Zijn stem is de aanleiding, zijn kruisiging het teken, zijn levende opstandingslichaam in deze wereld is de kerk. Maar voor velen is het geloof in Jezus tot een struikelblok geworden. In onze cultuur wordt religieuze motivatie al snel geassocieerd met de ogen sluiten voor de resultaten van de wetenschap, met gelijkhebberij en de laatste jaren in toenemende mate met extremistisch geweld. Dat is een heel vervelend misverstand, waartoe kerken helaas aanleiding hebben gegeven, telkens als zij ontrouw waren aan de opdracht van God een plaats van beschutting en gastvrijheid te zijn. Maar hier gaat het juist niet om geweld. Integendeel, in de wijze waarop Jezus naar God kijkt gaat het juist om de prediking van bevrijding, de uitdrijving van extremisme, gastvrijheid en het in liefde omzien naar elkaar.

In de beeldspraak van het huis gebouwd uit de levende stenen, gaat het om een groep mensen die zich dagelijks door God wil laten roepen, in de kleine, in de schijnbaar gewone dingen. Die mensen hebben iets met elkaar, meer dan het voor de hand liggende. In het Oude Testament gaat het vaak om het volk van God, als een heilig volk, een uitverkoren volk, mensen die zijn bevrijd hebben gevoeld uit slavernij door God en op weg gezet in de richting van het beloofde land. Mozes op de berg hoort het God zeggen: Die mensen daar beneden, het is een koninkrijk van priesters, een heilig volk.

Later zijn dergelijke beloften aan Israël gedaan, vaak op de kerk betrokken. Voor de protestanten van de 16e eeuw, ging het om het priesterschap van alle gelovigen. Niet de officiële clerus, niet de paus, de bisschoppen en de priesters, maar alle gelovigen samen, dát was de kerk. In 2017 gedenken wij de kerkhervorming, die wij Reformatie noemen. Want 500 jaar geleden kwam Maarten Luther met zijn hervormingsprogramma. Maar veel belangrijker is dat wij allemaal de kern van de boodschap tot ons laten doordringen. Het gaat niet om de kerk. Het gaat in de kerk, als het goed is, om het leven. Wij allemaal mogen ons uitgenodigd weten

vanwege Gods liefde voor mensen, om een rol te spelen voor elkaar als het gaat om de zichtbaar worden in de wereld van Gods Koninkrijk van vrede en recht.

En hopelijk gebeurt dat op plaatsen waar de kerk is en werkelijk functioneert. Maar nog meer hoop ik dat het overal gebeurt, waar mensen ervoor open staan werkelijk goed te zijn voor elkaar en dat kan binnen én buiten wat letterlijk 'de kerk' heet. Dat prachtige kleine stenen bouwseltje uit de middeleeuwen in Ierland, Gallarus Oratory, dat al zoveel eeuwen heeft doorstaan, is een schitterend symbool. Er is geen steen teveel, er is geen steen te weinig. Hoe onderling verschillend en in die zin ongelijk de stenen ook zijn, de hoeklijnen zijn prachtig strak getrokken. Er is bijna geen cement gebruikt. Het werd zeer waarschijnlijk ooit gebouwd voor vreemdelingen. Het was bestemd als een kleine kapel en beschutting voor pelgrims, ver van hun geboorteland. Het staat niet ver van de kust, vlak bij de onstuimige Atlantische Oceaan. Ik stel mij voor dat vreemdelingen die aan land kwamen, vaak na een gevaarlijke reis, hier een veilige plaats vonden om op adem te komen, elkaar te ontmoeten, voedsel en onderdak te ontvangen en uit te rusten. Hier kon je aan elkaar je verhalen vertellen, danken dat je behouden was aangekomen, maar ook kon je bidden voor Gods nabijheid op je verdere reis.

Wij allemaal zijn onderweg in het leven. Wij zijn pelgrims. Velen van ons zijn, zeker figuurlijk, al ver van hun geboortegrond. De wereld verandert snel en constant en soms is het moeilijk je leven als een zinvol geheel te ervaren. Maar er is een volk onderweg. Jonge kinderen horen daarbij, net zo goed als hun ouders. Ook jij wordt uitgenodigd daarbij te horen. Er is een koninkrijk dat komt. Er bestaat een thuiskomen in een eeuwig Huis met vele woningen.[2] Ook Jezus heeft op een berg gestaan. Wij hebben gehoord dat hij twaalf leerlingen riep. Dat is niet zomaar een aantal. Die twaalf staan samen symbool voor de twaalf stammen van Israël, symbolisch gesproken zijn ook zij samen een Godsvolk onderweg. Hun aantal is een belofte. Samen met Jezus hebben zij drie jaar lang door het land getrokken. In talloze ontmoetingen hebben zij het Koninkrijk van God gezocht in de daden van mensen. Zij hebben de liefde van God verkondigd en samen met Jezus beleefd. Tegelijk bleven zij individuen, met eigen fouten én kwaliteiten. Jezus riep hen ieder bij hun eigen naam. Hij koos hen uit en vroeg hen mee te gaan, stap voor stap. Hij koos Judas, net zo goed als Petrus en ga zo maar door. Zo mogen wij geloven dat hij ook ons kiest en vraagt om onze betrokkenheid, onze bereidheid tot participatie, waar het gaat om het zichtbaar maken van de liefde van God, in deze tijd.

Amen.

Uitzending en zegen
Moge God je bewaren in de palmen van zijn handen,
totdat we elkaar weer tegenkomen.
Moge je weg een begaanbaar pad zijn,
Moge de wind je steeds in de rug waaien,
moge de zon met zijn warmte je in het gezicht schijnen,
en de regen op milde wijze je velden besproeien,
en moge God jou, tot wij elkaar opnieuw ontmoeten,
bewaren in de palm van zijn hand.
De genade van Jezus Christus,
de liefde van God,
de gemeenschap van de heilige Geest,
is met jullie allen.

Noten

[1]Cf. Psalm 122.

[2]Cf. Johannes 14.

Dit werk valt onder een Creative Commons "Naamsvermelding-NietCommercieel-GeenAfgeleideWerken 4.0 Internationaal" licentie.

Figuur 1: Gallarus Oratory, Schiereiland Dingle, County Kerry, Ierland. Mogelijke tijd van ontstaan tussen 500 en 900 als oud Ierse kerk, of 12e eeuw (dan Romaans). Mogelijke functie: herbergen van pelgrims.